

EDİTÖRDEN/EDITORIAL

Değerli Adli Bilimciler,

6 Şubat 2023 saat 04:17... Türkiye 7.7 büyüklüğünde bir deprem felaketiyle uyandı... Kahramanmaraş, Gaziantep, Malatya, Diyarbakır, Kilis, Şanlıurfa, Adıyaman, Hatay, Osmaniye, Adana ve Elazığ il, ilçe ve köylerini kapsayan depremi anlamaya çalışırken ardından 7.6 büyüklüğünde ikinci büyük bir depremle bir kez daha sarsıldık... Depremin sadece bir deprem olmadığını anlamamız ise çok kısa sürdü... Arama ve kurtarma faaliyeti tartışmalarını ölen binlerce insanımızın kimliklendirilmesi ve onurlu bir şekilde gömülme hakları meselesi izledi...

Kitlesel felaketler sonrasında adli tıp değerlendirmeleri önemli bir yer tutuyor. Arama ve kurtarma çalışmalarındaki eksiklik, yanlışlıklar ve yaralanmalar yanında ölümler gerçekleştiğinde ölüm nedenleri, ölüme etki eden faktörlerin belirlenmesi ve ölen bedenlerin kim olduğu sorusu daha doğrusu kimliklendirme meselesi öne çıkıyor. İnsanların kimliklendirilme ve sonrasında da onurlu bir şekilde gömülme hakları olduğunun altını çizmeliyiz.

Kitlesel felaketlerde kimliklendirilmesinde; Uluslararası Kriminal Polis Teşkilatı (Interpol) kimliklendirme yönergelerinde belirtildiği üzere ya "birincil" (DNA, parmak izleri, diş, kemik) ya da "ikincil" (giysiler, kişisel eşyalar, dövme ve ameliyat skarları gibi fiziksel, tıbbi ve radyolojik özellikler dahil olmak üzere diğer tüm tanımlayıcı bilgiler) içeriyor. Interpol kılavuzlarında bahsedilen süreçleri yapacak ve yönetecek; içinde adli tıp uzmanı, adli diş hekimi, adli antropolog, patolog, adli genetik uzmanı, otopsi teknisyeni, psikolog gibi uzmanlardan oluşan merkezi bir ekip ve buna bağlı bölgesel ekiplerin oluşturulması kaçınılmazdır. Bu merkezi ekip Adli Tıp Uzmanları Derneği, Adli Tıp Kurumu, Üniversiteler Adli Tıp Anabilim Dalları, Enstitüler ve Sağlık Bakanlığı gibi kurumsal yapılardan oluşturulmalı ve afet sonrasında ilgili bölgede konuşlanması sağlanmalıdır. Kendi içinde bilimsel eğitimler yanında felaketlerde ölü muayenelerinin ve otopsilerin yapılabildiği özel alanlar, taşınabilir X-Ray gibi araç ve gereçler yanında yapılandırılmış çalışanların temel hizmetleri alabileceği barınma ve diğer gereksinimleri sağlayacak ortamlar hızla oluşturulmalıdır. Bu ekibin yönettiği bir felaket kurbanlarının kimliklendirilmesi, olay yeri incelemesi, antemortem ve postmortem verilerin (DNA; Parmak izi, kemik ve diş örnekleri vs) toplanması, verilerin karşılaştırılması ve cenazenin teslim edilmesi süreçleri izlemelidir. Olaylardan ders çıkarıp önümüzdeki yılların planlaması için bu yaklaşımın zorunlu olduğunu düşünüyoruz.

Yaşadığımız deprem sürecinde yaralar sarılmaya çalışılırken hayat da devam ediyor. Ve dergimizin yeni sayısında adli bilimler alanının farklı disiplinlerinden dergimize ilgi artarken yayınlanan araştırma makalelerinin her geçen sayıda artmasından da mutluluk duyuyoruz. Geçmişten geleceğe gelenekten kopmadan bilimselliğin ve liyakatın geleceğin adli bilimlerini inşa etmede tek gerçek olduğu bilinciyle dergimizin bilimsel niteliğini hep birlikte daha da yükseklerle taşımak, Adli Tıp ve Adli Bilimler alanında en güncel çalışmaların paylaşıldığı ortak bir platform olmaya devam etmesi dileğiyle.

Prof. Dr. Halis Dokgöz

Editör